

WWW.UTNIEUWS.NL

Deze special is een extra uitgave
van UT Nieuws | september 2013

SPECIAL

UT
nieuws

ACTUEEL EN ONAFHANKELIJK

SPORT

sport

cultuur

Sport & Cultuur

XTRACARD
www.xtra-card.nl

UNIVERSITEIT
TWENTE

'STREEF HET BESTE NA'

Beste (nieuwe) leden van de UT-gemeenschap,

Het gevoel dat een sporter heeft vlak voor de start van een wedstrijd komt overeen met het gevoel dat een student heeft vlak voor de start van een nieuw academisch jaar: er is een enthousiasme om te starten, nerveuze spanning vanwege het onbekende en een drang om goed te presteren.

Dit jaar maken we de link tussen onderzoek, leren en sport explicieter. In het eerste kwartiel van het studiejaar worden er verschillende sportgerelateerde activiteiten georganiseerd, door Studium Generale, door studie- en sportverenigingen en door onderzoekers. De eerstejaars bachelorstudenten zullen ook sportgerelateerde onderwerpen in hun opleiding tegenkomen, bijvoorbeeld in hun projecten, die zullen resulteren in een sportpresentatie en evenement in het FC Twente-stadion. We hopen dat deze evenementen zullen helpen om een beeld te krijgen van hoe een algemeen thema als sport de verschillende domeinen die de UT te bieden heeft kan verbinden, van psychologie tot robotica, van nanotechnologie tot bedrijfskunde.

Deze special van UT Nieuws benadrukt verschillende elementen van sport vanuit diverse perspectieven en geeft een overzicht van de sportgerelateerde activiteiten die in het eerste kwartiel georganiseerd zullen worden.

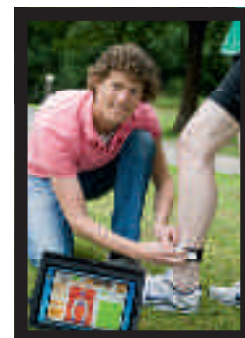
Traditiegetrouw is sport altijd in staat geweest om mensen met verschillende achtergronden met elkaar te verbinden en we kijken uit naar dit nieuwe academische jaar, waarin medewerkers en studenten met een sportmentaliteit zullen samenwerken. Streef naar het beste, en met passie en de juiste werkhouding zal je de finish halen.

Prof. dr. Ed Brinksma
Rector magnificus

INHOUD

10

18

4	Overkoepelend thema: sport	14	Avondje sportcentrum
5	Ondersteuning topsporters	16	Scoren in de wijk
6	Interview Marleen Veldhuis	18	Zaken doen op het WK in Rio
8	Column Asha ten Broeke	19	Sportagenda
9	Buitenlanders in Eredivisie	20	Sport en technologie
10	Hardlopen met sensoren	22	Column Tsjalle van der Burg
12	Spectaculaire sprongen	23	Topsport in Twente

Plus: 9 portretjes van UT-studenten die op hoog niveau sporten

COLOFON

Deze journalistiek onafhankelijke special van UT Nieuws is tot stand gekomen in samenwerking met het Programmabureau Onderwijsvernieuwingen van de UT.

Aan deze special werkten mee: Ditta op den Dries, Paul de Kuyper, Maaïke Platvoet, Sandra Pool, Johannes de Vries (redactie UT Nieuws), Cynthia Bergsma, Eymeke Lobbezoo, Larissa Nijholt and Charlotte Rempelberg (student-freelancers), Asha ten Broeke, Tsjalle van der Burg (columnisten), Rikkert Harink, Gijs van Ouwkerk and Arjan Reef (fotografie).

Vertaling Engelse uitgave: Mariska Roersen

Coverfoto: Rikkert Harink

Vormgeving en realisatie: DeltaHage bv.

'TOM LEIDT STUDENTEN MET LEF OP'

Sport. Dat is het thema waar alle eerstejaarsstudenten van het Twents Onderwijs Model (TOM) zich in het nieuwe collegejaar in vastbijten. Irene Steens, onderwijskundig medewerker van het projectbureau onderwijsvernieuwingen, geeft achtergrondinfo.

TEKST: DITTA OP DEN DRIES | FOTO: GIJS VAN OUWERKERK

Waarom is er gekozen voor een overkoepelend thema?

'Daar zijn meerdere redenen voor. In eerste instantie gaat het ons erom dat een centraal thema veel gesprekstof oplevert voor nieuwe studenten. Huisgenoten die allemaal een andere opleiding volgen kunnen toch met elkaar praten over dat ene thema, waar ze gezamenlijk mee bezig zijn. Daar steken ze ook wat van op. Ze krijgen een inkijkje in andere disciplines. En leren: he...er is méér in de wereld dan alleen mijn eigen opleiding. Die gedachte past precies bij het Twents Onderwijs Model (TOM). Studenten moeten breed opgeleid worden en niet alleen in hun eigen vakgebied bezig zijn. Alle academische kennis die je opdoet kun je ook toepassen op andere vakgebieden. Dat is de boodschap. Die aanpak is ook nodig, want de student van nu gaat, vanwege de snelle maatschappelijke ontwikkelingen, werk doen dat nu nog niet bestaat.'

Waarom is het thema Sport gekozen?

'Het begon allemaal met een brainstormsessie in de Faculty Club. Daar kwamen meerdere ideeën voor interessante thema's op tafel. Sport was daar eentje van. We hebben een lijstje met mogelijke thema's aan alle opleidingsdirecteuren (OLDs) opgestuurd, met de vraag prioriteit aan te geven. Sport stond nipt bovenaan. Het thema sport is uitermate geschikt om vanuit verschillende disciplines te benaderen. Het is ook een redelijk algemeen thema, waar iedereen wel iets mee heeft. Bovendien wordt van 23 tot 27 oktober een internationaal congres gehouden in de stad Enschede. Het TAFISA world congres richt zich met allerlei activiteiten en lezingen op het stimuleren van sport en bewegen. Dat versterkte de keuze om voor sport te kiezen. We gaan proberen aansluiting te vinden bij dit congres.'

Hoe gaan de verschillende opleidingen invulling geven aan het thema Sport?

European Public Administration (EPA) organiseert gastcollege's rondom het thema sport. De rest van de opleidingen koppelt het thema aan het project. Elke opleiding is vrij in de invulling. Er zijn goede ideeën. Alle drie opleidingen van CTW houden zich bezig met het thema 'zwembad', zoals bijvoorbeeld het maken van

6 november loopt de module af. Op deze laatste onderwijsdag ronden we de projecten af met een slotmanifestatie. Op deze informatiebeurs presenteren studenten de projecten aan elkaar en aan bezoekers.'

Hoe gaan jullie dat doen?

'De beurs wordt gehouden in conferentieruimten van het FC Twentestadion De Grolsch Veste. We verwachten 1500 bezoekers. Er zijn ongeveer 120 groepen die zich presenteren. Ze krijgen een stand, zodat ze hun project kunnen toelichten. De informatiebeurs is best spannend voor eerstejaarsstudenten. Ben je net op de UT en moet je al publiekelijk naar buiten treden. Maar

'Studenten moeten niet alleen in hun eigen vakgebied bezig zijn'

een stempelmachine bij de ingang van een zwembad of het ontwikkelen van een geschikte installatie om gehandicapten uit een zwembad te hijsen. Studenten communicatiewetenschap (CW) maken een adviesplan dat zich richt op de Olympische Spelen in 2014 en Technische Geneeskunde (TG) gaat bezig met het in beeld brengen van blessures, met een arts als opdrachtgever. Woensdag

dat past allemaal in onze visie. TOM wil namelijk 'studenten met lef' opleiden. Verder wordt er die dag ook een selecte groep gevormd, die als denktank fungeert. Een Create Tomorrow-idee. Studenten kunnen zich hiervoor aanmelden. Ze gaan aan de slag met een casus en moeten daar een creatieve oplossing voor zoeken. Het beste idee wordt beloond met een prijs.'

STUDEREN NAAST HET SPORTVELD

Op trainingskamp kun je niet aan een groepsopdracht werken en tijdens een belangrijke wedstrijd staat je hoofd niet naar een tentamen. Topsport en studie zijn soms lastig te combineren, maar net als andere universiteiten biedt de UT wel ondersteuning aan topsporters. Hoeveel TOM-studenten aan deze topsportregeling hebben is nog afwachten.

TEKST: PAUL DE KUYPER | FOTO: GIJS VAN OUWERKERK

Studenten die op (inter)nationaal niveau sporten kunnen een aanvraag doen voor een topsportregeling, legt studentendecaan Caroline van Dijken uit. 'Zij moeten daarbij een brief van hun sportbond overleggen. Als ze van de UT de topsportstatus krijgen, hebben ze recht op studiebegeleiding op maat en op financiële ondersteuning (ongeveer 1000 euro per jaar) voor de studievertraging die ze oplopen.'

model (TOM) krijgen veel contacturen en doen meer projectwerk in groepen. 'De praktijk moet uitwijzen of opleidingen nog de flexibiliteit hebben om voor topsporters het programma aan te passen' zegt van Dijken. 'Uiteindelijk moet je natuurlijk wel de hele module volgen.'

Voor atleten ligt in TOM een groot risico op de loer, realiseert Van Dijken zich. Dat risico heet bindend studieadvies. Je moet drie van de vier modules in jaar 1 halen om aan de bsa-richtlijn te voldoen. Dat kan lastig zijn, als je ook nog wilt presteren op (inter)nationale

'Voor topsporters vormt het bindend studieadvies een risico'

Die studiebegeleiding betekent niet dat je tentamens kunt verplaatsen. 'Dan zou een nieuw tentamen gemaakt moeten worden. Dat gebeurt hoogstens een keer als je vergevorderd bent in je studie', aldus Van Dijken. 'De opleiding is wel verplicht een inspanning te leveren als jouw sportprogramma niet aansluit op je studieschema. Als je bijvoorbeeld aan een groepsopdracht moet werken op een tijdstip dat je ook moet trainen, kun je afspraken maken over een vervangende opdracht.'

Van Dijken verwacht dat het voor de huidige eerstejaars ingewikkelder wordt om topsport en studie op elkaar af te stemmen. Studenten in het Twents Onderwijs-

kampioenschappen. Als het aan Van Dijken ligt, wordt hier een oplossing voor gezocht. 'Ik ben er voorstander van dat topsport als bijzondere omstandigheid wordt opgenomen in de bsa-regeling, zoals dat ook is gedaan voor langdurige ziekte. Ik vind het jammer dat we aan de ene kant studenten binnenhalen dankzij de topsportregeling, maar dan wel zeggen dat hun sport geen grond is voor het bsa. Wat mij betreft komt daar discussie over.'

Op dit moment maken circa 20 studenten gebruik van de topsportregeling van de UT.

JACHT OP NK-MEDAILLE

Rogier Janssen (27) is atleet en studeert civil engineering and management

Wat zijn je belangrijkste prestaties?

'Ik heb tot mijn 26e op amateurniveau gevoetbald. Vorig jaar mei begon mijn sprint-avontuur. Ik was altijd al snel en had me gewoon eens ingeschreven voor een wedstrijd. De trainer van UT-atletiekvereniging Kronos moedigde me aan door te gaan. Een van mijn hoogtepunten was het behalen van de finale op de Nederlandse Kampioenschappen Indoor 200 meter. Ik eindigde als vijfde. Absoluut hoogtepunt was mijn nieuwe persoonlijk record op 2 juni. Ik liep de 200 meter in 21.86. Een verbetering van maar liefst 0.4 seconden! Daarmee haalde ik mijn doelstelling voor 2013: in minder dan 22 seconden over de streep.'

Wat zijn je volgende sportieve doelen?

'Dit jaar hoop ik de 100 meter binnen 11 seconden te lopen en met de 200 meter richting 21.00 te gaan. Daarnaast wil ik mijn andere persoonlijke records natuurlijk breken. Ik ben benieuwd hoe ik presteer op de 400 en 800 meter, dus die afstanden ga ik proberen. De winterperiode gebruik ik om lichamelijk sterker te worden, maar ik wil ook opnieuw meedoen aan het NK Indoor. Ditmaal ga ik voor een medaille!'

Hoe combineer je sport en studie?

'Bij mij staat sport momenteel op één. Ik heb wat studievertraging en dat komt deels door het sprinten. Door het vele trainen heeft je lijf meer rust en voedingsmomenten nodig. De voorbereiding en planning van trainingen en wedstrijden kost ook tijd. Zelf investeer ik daarnaast de nodige uurtjes in het lezen van sportlectuur en het bekijken van sprintvideo's. Ik merk dat ik vlak voor een belangrijke wedstrijd minder effectief studeer: mijn concentratie is dan bij de wedstrijd.'

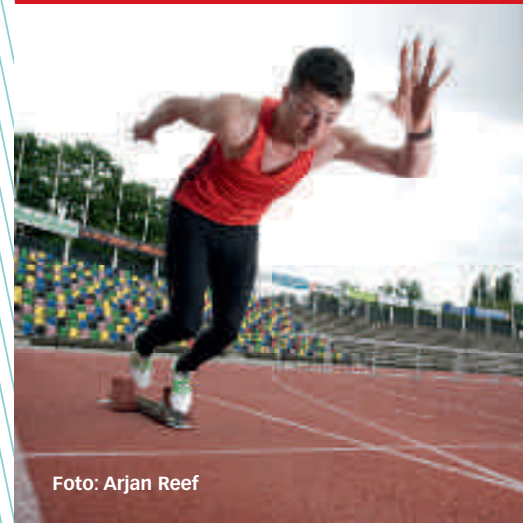

Foto: Arjan Reef

MARLEEN VELDHUIS OVER STUDIE EN TOPSPORT

'IK HEB NIETS GEMIST ALS STUDENT'

Een half jaar was ze een 'echte student', zo een die in een studentenhuus woont en een biertje bij 't Gat in de Markt drinkt. Maar na een paar maanden in huize Halfaf besloot topzwemster Marleen Veldhuis toch terug te keren naar haar ouderlijk huis. Vanuit die basis kon ze zich voor honderd procent toewijden aan haar sportcarrière én studie technische bedrijfskunde.

TEKST: MAAIKE PLATVOET | FOTO: TWENTSCHE COURANT TUBANTIA

Toen Marleen Veldhuis (34) aan haar studie technische bedrijfskunde begon, zag het er nog helemaal niet

naar uit dat ze binnen enkele jaren op een Olympisch podium zou staan. Ze zwom bij de Whee in Goor en waterpolode bij Heidelberg in Borne. Wel had ze veel talent, en juist op het moment dat ze besloot definitief voor het hardzwemmen te kiezen ontving ze ook een

uitnodiging voor de nationale poloselectie. Niet lang daarna wordt ze Neerlands trots als ze haar eerste gouden medaille pakt op de 50 meter vrije slag op het WK kortebaun in Indianapolis.

'Toen kon ik echt niet meer in Halfaf blijven wonen',

Loopbaan

Op de Olympische Spelen in Athene in 2004 won Veldhuis een bronzen medaille met de Nederlandse estafetteploeg op de 4x100 meter vrije slag. Bij de wereldkampioenschappen kortebaanzwemmen 2006 in Shanghai pakte Veldhuis een zilveren plak op de 100 meter vrije slag en brons op de 50 meter vrij. In de damesestafette verbeterde ze (met Inge Dekker, Hinkelien Schreuder, Chantal Groot) het wereldrecord met ruim een seconde. Op 18 december 2007 werd Veldhuis verkozen tot Sportvrouw van het jaar 2007.

Op de Olympische Spelen van 2008 in Peking won ze als slotzwemster op de 4x 100 meter vrije slag met haar teamgenotes Inge Dekker, Ranomi Kromowidjojo en Femke Heemskerk een gouden medaille. Vorig jaar, in 2012, sloot Veldhuis haar loopbaan af tijdens de Olympische Spelen in Londen. Daar won ze zilver met de 4x 100 meter vrije slag estafetteploeg en behaalde ze haar eerste individuele Olympische medaille in haar allerlaatste race: brons op de 50 meter vrije slag.

vertelt Marleen. 'Ik had een omgekeerd ritme ten opzicht van mijn huisgenoten. Als zij thuiskwamen van het stappen, moest ik trainen. En kwamen zij thuis om te eten, dan moest ik weer zwemmen.'

Thuis, in Borne, bij haar ouders kon Marleen zich helemaal focussen op haar sport en studie. 'Ik hoefde niet na te denken over het avondeten of de was, dus dat was erg fijn.' Elke ochtend – of eigenlijk elke nacht – ging haar wekker om kwart voor vijf af, waarna ze met de bus naar Goor vertrok om te trainen. Na de training,

had kunnen krijgen, dus toen ik internationaal doorbrak, was ik al bezig met afstuderen.'

Na haar afstuderen in 2003, besloot ze nog een master economie te volgen aan de VU in Amsterdam. 'Met zwemmen ontwikkelde ik mij op heel veel fronten, maar ik had ook heel erg de behoefte om intellectueel te worden uitgedaagd.'

Vorig jaar sloot ze haar sportcarrière af op de Olympische Spelen in Londen: ze won er zilver met de 4x 100 meter vrije slag en brons op de 50

'Na 15 jaar in het chloor heb ik enorm veel zin "gewoon aan het werk" te gaan.'

rond een uur of acht 's ochtends, pakte ze de bus naar de UT om colleges te volgen. En na een collegedag volgde opnieuw een trainingssessie. 'Om een uur of negen 's avonds ging ik dan naar bed. Zo zagen mijn dagen er lange tijd uit.'

'Heel vaak is mij gevraagd hoe ik dat deed: zoveel trainen en ook nog studeren. En of ik geen dingen heb gemist? Toen ik internationaal doorbrak, zat ik al bijna tegen mijn afstuderen aan. En omdat ik als topsporter een heel gedisciplineerd leven leidde, had ik geen moeite om mijn studie ook gedisciplineerd aan te pakken. Maar nee, ik heb voor mijn gevoel nooit iets gemist. Op dat moment vond ik andere dingen belangrijk. En ik kreeg er natuurlijk heel veel voor terug.'

Toch was er heus wel eens een moment dat het lastig was om een student op topsportniveau te zijn, vooral in de periode dat ze afstudeerde. 'Ik deed mijn afstudeeropdracht bij een consultancybureau. Ik trainde in de ochtenden in Zeist, moest daarna aan het werk en ondertussen een scriptie schrijven. Ik herinner me dat ik toen zelfs op trainingskamp aan mijn scriptie werkte.' Wat ze zich niet kan herinneren is dat ze in haar studiejaren aan de UT van een topsportregeling gebruik maakte. 'Misschien kwam ik er in eerste instantie niet eens voor in aanmerking, omdat ik een laatbloei ben in de sport. En op het moment dat ik de regeling wel

meter vrije slag. In het voorjaar werd Marleen voor de tweede keer moeder en nu wacht een nieuwe uitdaging: haar eerste officiële baan, als consultant bij &samhoud, waar ze deze maand aan begint. 'Zwemmen heb ik altijd met veel passie gedaan en ik heb de afgelopen jaren een ontzettend intens leven geleid. Het afgelopen jaar heb ik tijd genomen om af te trainen en me te bezinnen op de toekomst. Na vijftien jaar in het chloor heb ik nu enorm veel zin om eindelijk "gewoon aan het werk" te gaan.' Lacht: 'Ik ga nu van baan vier in het zwembad naar mijn eerste baan.'

Tips van Marleen voor sportende en ambitieuze studenten:

1. Maak een goede planning: reken precies uit hoeveel uur je per dag te besteden hebt aan studie en training. Dat geeft rust.
2. Wees realistisch: het is ondoenlijk om naar de Spelen te willen én nominaal te studeren.

PLEZIER STAAT VOOROP

Lars Stenveld (21) reist de wereld over om te kitesurfen en studeert civiele techniek

Wat zijn je belangrijkste prestaties tot nu toe?

'Dat ik mezelf de afgelopen jaren flink verbeterd heb op een leuke manier. Vooral dat 'op een leuke manier' vind ik belangrijk. Ik doe niet vaak mee aan wedstrijden. De mensen die wel aan wedstrijden meedoen, beoefenen de sport meestal heel anders dan ik. Ze gaan bijvoorbeeld een uur lang nieuwe tricks oefenen. Dat betekent soms een uur lang vallen, vallen en nog eens vallen. Ik vind dat niet zo leuk en oefen vooral voor mijn plezier.'

Wat zijn je volgende doelen?

'Zoveel mogelijk nieuwe trucjes leren! Vorig jaar, toen ik klaar was op de middelbare school, heb ik een jaar besteed aan kitesurfen. In dat jaar heb ik veel geleerd en ontzettend genoten. Een ander doel is nu ook mijn studie te halen. Ik heb een jaar lang precies kunnen doen waar ik zin in had, dus nu is het tijd om m'n opleiding serieus te nemen.'

Hoe combineer je sport en studie?

'Als het waait, ben ik op het water. Dat is ongeveer de regel in mijn leven. Tenzij er tentamens zijn, die gaan voor. Altijd. Het komt er meestal op neer dat ik acht weken lang precies kan doen wat ik wil. Waait het, dan surf ik. Waait het niet, dan zit ik braaf bij mijn college. De twee tentamenweken zijn afzien. Dan leer ik alleen maar. Op deze manier heb ik afgelopen jaar vijftig punten gehaald, dus voor mij werkt het goed genoeg.'

'VER KOMEN IN DE CHAMPIONS LEAGUE'

Ellen Jansen (20) is voetballer bij FC Twente en studeert communicatiewetenschap

Wat zijn je belangrijkste prestaties tot nu toe?

'Op mijn zestiende maakte ik mijn debuut bij FC Twente. We zijn twee keer Nederlands kampioen geworden en dit jaar zelfs kampioen van de BeNeLeague. Ook heb ik alle jeugdselecties van het Nederlands team doorlopen. Daarmee heb ik me tweemaal gekwalificeerd voor het Europees Kampioenschap: in Macedonië (2010) en Italië (2011). In Macedonië bereikten we de halve finale. Op mijn achttiende speelde ik mijn eerste interland voor het Nederlands team. Voor 20.000 mensen mocht ik invallen tegen Brazilië. Een echt hoogtepunt kan ik niet noemen: het is allemaal even mooi!'

Wat zijn je volgende doelen?

'Mijn doel voor dit seizoen is opnieuw kampioen worden met FC Twente, en bovendien zover mogelijk komen in de Champions League. Ook hoop ik bij het Nederlands elftal te mogen blijven spelen en me met het team te kwalificeren voor het WK en de Olympische Spelen van 2016.'

Hoe combineer je sport en studie?

'Eigenlijk gaat het heel goed samen. Ik heb weinig verplichte colleges en mag, in overleg met mijn docenten, opdrachten zo nodig later inleveren. In principe heeft de studie bij mij voorrang. Ik kan niet leven van wat ik verdient met mijn sport.

Door de trainingen voor het EK van afgelopen zomer heb ik mijn bacheloropdracht een maand uitgesteld. Fijn dat de UT helpt dit soort dingen mogelijk te maken. Mijn gymnasiumindexamen viel destijds samen met het EK in Macedonië. Tijdens het toernooi ben ik teruggevlogen om drie examens te maken, om vervolgens weer teruggevlogen te worden voor de laatste poulewedstrijd en de halve finale.'

COLUMN

VROUWEN IN DE SPORT

ASHA TEN BROEKE

'De eerste Britse kampioen in 77 jaar'. Dat werd over Andy Murray gezegd toen hij afgelopen juli Wimbledon won. Er is maar één probleem met die uitspraak: hij is alleen waar als je vrouwen niet meetelt. Nog geen veertig jaar geleden won de eveneens zeer Britse Virginia Wade namelijk de titel. Maar dat waren bijna alle binnen- en buitenlandse kranten even vergeten. Telt vrouwensport anno 2013 eigenlijk wel volwaardig mee? Dat vraag ik me af terwijl ik naar de foto van de

Toch zien we dit zelden op televisie. Het is een vrijwel onzichtbare sport. Net als bijvoorbeeld het vrouwenwielrennen. Terwijl een dag voordat Murray kampioen werd Marianne Vos op de zevende dag van de Giro Rosa haar derde etappezege binnenfietste. Daar hoeft je in de mannenwielerrondes niet om te komen. Het is niet dat vrouwensporten intrinsiek minder interessant zijn. Laten we wel wezen: bij zowel wielrennen als voetbal zijn de spelers meestal zo klein in beeld dat het werkelijk niet te zien is van welk geslacht ze zijn. Uit het schaatsen – waar ik een groot liefhebber van

Vrouwen kunnen net zulke thrillers neerzetten als mannen

uitzinnig blij Murray kijk. Een halve week eerder had het mediaforum VIDM een persbericht laten uitgaan waarin ze vertelden dat ze een steekproef hadden getrokken uit de Europese kranten. Uit die steekproef hadden ze alle foto's uitgeknijpt. Op slechts vijf procent van de sportfoto's prijkte een vrouw.

Ik kijk nog eens naar de foto van Murray. Hij is vier keer zo groot als die van medekampioen Marion Bartoli.

Een vriend vertelde me dat hij met zijn kinderen liever naar vrouwenvoetbalwedstrijden gaat. De sfeer is er beter, vertelde hij, want er zijn geen hooligans. En dat niet alleen: er wordt ook aantrekkelijker gevoetbald. Opener, aanvallender, met meer lef en meer goals.

ben – weet ik dat de vrouwen net zulke thrillers neer kunnen zetten als mannen.

Het moet iets anders zijn. Ik vermoed hetzelfde dat vrouwen belemmert om massaal bestuursraden, ministersposten en hoogleraarschappen te bestormen. Ondanks hun recht op gelijke behandeling en beloning – sinds 2007 zelfs op Wimbledon – worden ze niet voor vol aangezien. Men vindt ze gewoon net niet zo goed of leuk als de mannen. Of ze worden, net als die arme Virginia Wade, simpelweg helemaal vergeten.

Asha ten Broeke studeerde communicatiewetenschap en psychologie aan de UT. Nu werkt ze als freelance wetenschapsjournalist voor verschillende kranten en tijdschriften.

EREDIVISIE

MOET HET HEBBEN VAN BESCHIEDEN VOETBALLERS UIT CHILI EN SLOVENIË

Natuurlijk hangt het sportieve en financiële succes van een voetballer vooral af van zijn talent en gevoeligheid voor blessures. Maar er is meer waar voetbalclubs rekening mee moeten houden, blijkt uit het bacheloronderzoek van Robin Beijen (21). 'Dat Afrikanen in de Eredivisie leiden tot betere financiële prestaties dan Amerikanen, is in ieder geval geen toeval.'

TEKST: JOHANNES DE VRIES | FOTO: RIKKERT HARINK

'Waardoor het precies komt, moet nog achterhaald worden,' vertelt de bedrijfskundestudent. 'Maar de invloed van de culturele achtergrond van een speler op zijn prestaties, moeten clubs niet helemaal uitvlakken.' De resultaten waar dat uit blijkt, presenteert hij komend najaar op een conferentie van het HRM Network, bestaand uit acht Nederlandse en één Vlaamse universiteit. Tegelijkertijd schrijft Beijen aan een wetenschappelijk artikel over het onderwerp, dat binnenkort gepubliceerd moet worden.

Het gebeurt niet vaak dat studenten al met hun bacheloronderzoek zo veel aandacht krijgen. 'Ik denk dat ik wel iets kan toevoegen aan zo'n congres,' verklaart Beijen, 'alleen al omdat het over voetbal gaat. Dan is het voor veel mensen al snel leuk en op zo'n conferentie in ieder geval een keer iets anders.'

Cultuurdimensies

In zijn onderzoek gebruikt Beijen de vijf cultuurdimensies van de Nederlandse organisatiepsycholoog Geert Hofstede. Hij definieert culturen met cijfers van

0 tot 100 op vijf verschillende punten: machtsafstand, individualisme, masculiniteit, onzekerheidsvermijding en langetermijngerichtheid.

'Die cultuurdimensies zijn internationaal bekend, maar zijn voor zover ik weet nog nooit gebruikt om de invloed van de culturele achtergrond op de prestaties van werknemers - zoals betaald voetballers - te onderzoeken. Terwijl blijkt dat twee van de vijf dimensies een significante relatie blijken te hebben met de prestaties van spelers. In de Eredivisie leveren bijvoorbeeld met name voetballers uit een feminiene cultuur goede sportieve prestaties.'

Opmerkelijk, omdat het wereldtoneel van voetbal vooral gedomineerd lijkt te worden door veel masculine spelers, getypeerd door waarden als competitiviteit, ambitie en rijkdom. In een feminiene samenleving, waar ook Nederland een goed voorbeeld van is, staan juist bescheidenheid en dienstbaarheid centraal. 'In Nederland houden we niet zo van die ego's. Daardoor voelen meer bescheiden voetballers zich misschien wel snel in Nederland thuis, al bedrijf ik hier wel wat psychologie van de koude grond.'

Veel Nederlandse clubs richten zich al op voetballers uit de feminiene Noord-Europese en Scandinavische

landen. Ajax draait grotendeels op Denen, AZ heeft drie Zweden, een Noor, twee IJslanders en een Fin. 'Maar clubs kunnen zich ook richten op landen als Costa Rica, Chili en Slovenië (waar respectievelijk de in de Eredivisie succesvolle Bryan Ruiz, Felipe Gutiérrez en Tim Matavž vandaan komen, red.). En ook de Baltische staten en Thailand hebben een feminiene cultuur, al is voetbal daar niet zo groot.'

Financieel succes

Onderzoek naar de invloeden op het succes van voetballers is belangrijk voor voetbalclubs. In Nederland investeren ze gemiddeld twee derde van de omzet in het personeelsbestand. 'De financiële belangen zijn dus groot,' legt Beijen uit. 'Daarom gaat mijn onderzoek niet alleen over sportieve, maar ook over financiële prestaties.' Gedrag, beïnvloed door cultuur, kan er namelijk toe leiden dat een sportief presterende voetballer financieel niets opbrengt. 'Als een voetballer bekend staat om het houden van nachtelijke straatraces, zal de interesse van clubs bijvoorbeeld afnemen. Dat heeft invloed op zijn financiële waarde.'

In de Eredivisie presteren spelers uit collectivistische samenlevingen - Afrikanen, Aziaten, Latijns-Amerikanen - financieel significant beter. Naar de oorzaak is het voorlopig gissen. Beijen: 'Het kan komen doordat zij meer voor het teambelang gaan dan we in onze eigen individualistische cultuur gewend zijn en dat dat wordt gewaardeerd. Maar het kan ook dat voetballers uit die samenlevingen alleen maar worden gehaald als ze écht goed zijn, omdat het meer geld kost om ze te halen. Ze moeten immers uit andere werelddelen komen. Dat kan de resultaten beïnvloed hebben.'

UT-ONDERZOEKER JASPER REENALDA

'BEWEGINGEN ZIJN ZO COMPLEX'

Dat goede en veelal dure hardloopschoenen de kans op blessures verkleinen, is volgens UT-docent Jasper Reenalda een doctrine binnen de sportwereld. Die aanname is nooit wetenschappelijk bewezen, aldus de onderzoeker van Revalidatiecentrum Roessingh. Het looppatroon en afwijkingen daarin door vermoeidheid spelen een veel belangrijker rol bij blessures.

TEKST: SANDRA POOL | FOTO: ARJAN REEF

Om de vraag te beantwoorden wanneer overbelasting en blessures precies ontstaan, startte de onderzoeksgroep van Reenalda tijdens de Enschedese Marathon in april een pilotonderzoek. 'Een marathon is een extreem voorbeeld van vermoeidheid', vertelt de onderzoeker. 'De lopers raken heel langzaam uit hun looppatroon. Videobeelden tonen dat ook aan, maar sensoren zijn nodig om exact in kaart te brengen wat er gebeurt.' Vier deelnemers liepen mee met bewegingssensoren op de schoenen, de enkels, de boven- en onderbenen, het stuitje en het borstbeen. De vermoeidheid werd bepaald aan de hand van de hartslag. 'Bij elke loper, fietste ook iemand mee met een tablet. Hierdoor kon de data direct verzameld worden.' Nu, bijna een half jaar later, zijn de eerste gegevens bijna inzichtelijk. Reenalda lacht: 'Achteraf hadden we beter iets kleinschaliger kunnen beginnen, maar goed, we zien op het beeldmateriaal afwijkingen in looptechnieken en we proberen dat momenteel terug te vinden in de verzamelde data.' De docent houdt zich bezig met bewegingsanalyses in de breedste zin van het woord. 'Het interesseert me hoe het menselijk lichaam functioneert. Beweging is daarbij noodzakelijk en dat is zo complex. Daar sta je niet bij stil. Er kunnen kleine dingen misgaan met grote gevolgen.' Aan de UT geeft hij er colleges over. 'In het bachelor- en masteronderwijs op het gebied van inspanningsfysiologie en ik geef les voor de minor medische sportfysiologie. Dat was een aantal jaren de drukstbezochte minor, nu goed voor een derde plek.' Hij vertelt dat studenten leren hoe het menselijk lichaam in elkaar zit, hoe het functioneert, wat er gebeurt als het niet functioneert en wat er gebeurt onder bijzondere omstandigheden, zoals bij het sporten.'

De bewegingswetenschapper richt zich voornamelijk op het hardlopen. 'Het is een basisvoorwaarde voor veel andere sporten en het hardlopen is een van de meest complexe vormen van bewegen. Fietsen is veel makkelijker. Het is heel statisch.' Bij lopen spelen volgens

de onderzoeker de eigenschappen van het lichaam een rol. 'Je moet steeds je lichaamsgewicht dragen. De lichaamsbouw is daarbij van belang. Denk aan het type spieren. Hoe dik zijn ze? Waar beginnen ze? Het zijn met name genetische eigenschappen, ofwel de indivi-

Van origine is Reenalda bewegingswetenschapper. Hij studeerde af bij de Vrije Universiteit van Amsterdam en deed daarna zijn promotieonderzoek bij de afdeling Research & Development van Het Roessingh in samenwerking met de vakgroep biomechanische werktuigbouwkunde van de UT. Na zijn promotie in 2009 is hij als onderzoeker aan de slag gegaan bij het cluster Revalidatietechnologie van de R&D-afdeling van Het Roessingh.

duale variabelen, die van belang zijn.’ Dat is goed te zien bij bijvoorbeeld Afrikaanse hardlopers. ‘Zij hebben dunne kuiten die hoog op het been liggen, dicht bij de knie. Zij hebben minder energie nodig om het been te zwaaien. Dat is iets wat je niet kunt trainen, het is een genetische factor die bepaalt hoe iemand loopt.’

Doctrine

Bij hardlopen is het volgens de onderzoeker nog steeds een trend dat er voor iedereen één algemene optimale looptechniek is. ‘En dat er een duidelijke relatie zou zijn tussen hardloopschoenen en blessures. Studies tonen echter aan dat het type schoen dat je aantrekt eigenlijk

niet zo van invloed is op je looppatroon. Iedereen heeft een eigen, individuele looptechniek en dat is afhankelijk van, zoals gezegd, de genetische component, de lichaamsbouw en training.’ Om blessures te voorkomen raadt Reenalda aan om het optimale looppatroon van een loper te bekijken. In zijn onderzoek definieert hij looppatroon in hoeken: onder andere een enkel-, knie-, en heuphoek. ‘En het traject dat ze maken tijdens een stap. Het verloop van die hoeken kunnen we in grafieken uitdrukken en dan weet je iemands voorkeurshouding.’

Tot voor kort gebeurde dat meten in het lab met 3D-infraroodcamera's. ‘We plakken markers op

‘Het type schoen heeft weinig invloed op je looppatroon’

het lichaam die infraroodlicht reflecteren en de camera's maken een representatie van wat de loper doet.’ De laboratoriumopstelling is echter minder geschikt voor het testen van vermoeidheid omdat de beschikbare ruimte beperkt is. ‘En dat is wel belangrijk’, zegt de docent. Blessures ontstaan volgens hem namelijk door vermoeidheid. ‘Als je uitgaat van de theorie van het individuele looppatroon, dan lukt het een loper niet om zijn voorkeurshouding alsmatig vol te houden. Bij vermoeidheid worden spieren op een andere plek in de curve optimaal belast. Daardoor raken ze overbelast.’ Het moment waarop dat gebeurt, probeert Reenalda nu te achterhalen uit de gegevens van het pilotonderzoek tijdens de Enschedese marathon. En wie weet wordt de software wel beschikbaar voor de serieuzere amateurhardlopers. ‘Dat kan best. De ontwikkeling van sensoren gaat heel hard. Ze worden steeds lichter en kleiner en gaan bovendien steeds langer mee. Ik kan me voorstellen dat hardlopers er in de toekomst mee gaan sporten. Idealiter in combinatie met een smartphone-app waarmee je feedback krijgt over je looptechniek. Je ontvangt bijvoorbeeld een waarschuwing dat je loophouding verandert. Je kunt dan kiezen: of je past je houding aan, je gaat wat rustiger lopen of je stopt de training. Het is nu nog wachten totdat de sensoren goedkoper worden, maar ik denk dat er absoluut markt voor is.’

Foto: Gijs van Ouwkerk

TACTIEK EN STRATEGIE

Leonie de Graag (25) is dammer en studeert bedrijfskunde

Wat is je beste prestatie tot nu toe?

‘Ik ben dit jaar doorgebroken met een tweede plaats op het NK. Op die prestatie ben ik trots, zeker omdat degene die won mijn trainster is. Dit was mijn zesde NK, eerder kwam ik helaas niet zo ver. Verder ben ik een tijdje geleden vierde geworden op het NK sneldammen. Daar was ik ook erg blij mee, vooral omdat sneldammen niet mijn ding is.’

Welke nieuwe doelen heb je?

‘Ik heb deze zomer een paar internationale toernooien gespeeld in Nederland. Na Rusland is Nederland het grootste land in het dammen. In november wil ik deelnemen aan het EK voor studenten. Hoe mijn kansen daar liggen weet ik niet. Je kunt een goede of slechte dag hebben, het is altijd afwachten.’

Hoe combineer je studie en sport?

‘Het verschilt heel erg hoeveel tijd ik per week aan dammen kwijt ben. Dat kan nul of twintig uur zijn. Tijdens de tentamenperiodes moet dammen even op een lager pitje. Dat is het geluk met deze sport, het gaat om tactiek en strategie en niet om een conditie die je elke week op peil moet houden. Daarnaast is het fijn dat ik mezelf thuis kan trainen met behulp van speciale computerprogramma's. Ik moet wel zeggen dat het dammen tijdens mijn bachelor makkelijker te combineren was dan nu in mijn master. Dat komt door het vele projectwerk dat ik nu moet doen. Projectgenootjes snappen niet altijd waar ik zo druk mee ben. Is ook lastig uit te leggen, wat het soms een beetje vervelend maakt. Maar tot nu toe heb ik door mijn sport nog geen echte vertraging opgelopen.’

PARKOUR - Zo efficiënt mogelijk langs en over brugleuningen, schuttingen en muurtjes. Dat is parkour, een sport waarbij je bestaande hindernissen neemt, meestal in de stad. Elke maandag en donderdag beoefent een groepje van 8 tot 15 UT-studenten deze relatief onbekende tak van sport. Veel heb je niet nodig: sportschoenen, uitdagende hindernissen en een beetje lef. Meer info: <http://enschede.parkourone.net>.

WAKEBOARDEN - Meters komt hij boven het water uit, deze wakeboarder van de Drienerlose Windsurfvereniging Hardboard. Dertig studenten oefenen elke maandagavond (behalve in de wintermaanden) op Het Rutbeek. Aan de lier van de waterskibaan trainen ze de spectaculairste sprongen. Meer info: <http://www.dwwhardboard.nl/>.

FOTO'S: GIJS VAN OUWERKERK

AVONDJE SPORTCENTRUM

EERST DE BAA DAN NAAR HET TERRAS

De drukte 's avonds in de sportzalen en op de velden maakt het glashelder: sport leeft op de campus. Om dat met eigen ogen te aanschouwen, namen we op een zomeravond een kijkje in en om het sportcentrum.

TEKST: JOCHEM VREEMAN | FOTO'S: GIJS VAN OUWERKERK

Een tropische dag in juni, tot dan de warmste van het jaar. Het is de laatste week waarin de meeste sportverenigingen nog een training op het programma hebben staan. Daarna beginnen de tentamens en concentreren de meeste studenten zich op het vieren van vakantie. Voor het zover is, wordt er nog volop gesport. 'Fitness, jiu-jitsu, volleybal, korfbal, tennis, zwemmen.' Jolinde Gosseling somt wat trainingen op die deze avond op het programma staan. Namens de sport- en cultuurverenigingen houdt zij zich bezig met de reser-

veringen en roosterplanning. 'Dat is soms een heel gepuzzel. Elke doordeweekse avond zit het sportcentrum, inclusief omliggende faciliteiten, tot laat in de avond zo goed als volgepland.'

In een van de zalen is het eerste damesteam van handbalvereniging Cabezota bezig met een bekerwedstrijd. Het enthousiasme en de volle overtuiging waarmee wordt gespeeld werpen zijn vruchten af, zo blijkt later. Cabezota won van DSVD en plaatste zich voor de halve finale van de beker.

'De omstandigheden zijn hier prima', vindt speelster Michelle van der Stoel (18, student technische geneeskunde). 'Ik woon op de campus, alles is lekker dichtbij.

We trainen twee keer per week fanatiek. In de zomer spelen we beachhandbal op de beachvelden op de campus, ook erg leuk. Cabezota wil op een behoorlijk niveau acteren, daar horen goede faciliteiten bij. Ik heb zelf zes jaar handbalervaring opgedaan in Alphen aan den Rijn voordat ik naar Enschede kwam. Ik ben prima ontvangen. We spelen in de tweede klasse en daar ligt de lat best hoog.'

Even verderop in een van de gangen treffen we Sebastiaan Koenen (21, master bedrijfsinformatietechnologie) en Willem Hoek (21, master technische bedrijfskunde). De huisgenoten hebben zojuist een intensieve fitnesssessie achter de rug. 'Eerder had ik een abonnementje

N OP,

bij een van die goedkopere sportscholen, maar dit is veel beter', vindt Willem, die ook zaalvoetbal speelt en dus een druk sportschema heeft. 'De faciliteiten op de campus zijn prima en met een Xtra-card kan je op veel plaatsen terecht.' Sebastiaan voegt toe: 'De fitnesszaal is recent vernieuwd en bovendien niet eens zo warm, ondanks de hitte. Het is gewoon lekker dat je hier met vrienden en medestudenten zo goed kan sporten.' Tijd om het rondje door het sportcentrum uit te breiden naar buiten. Onder toezicht van de vele terraszieters zijn de korfballers van Vakgericht bezig aan een van de laatste trainingen van het seizoen. Vakgericht traint tot ver in de zomerperiode door. Het is lekker weer, de opkomst is goed en er wordt fanatiek

sers van de gloednieuwe smashcourtbanen (ondergrond die lijkt op gravel maar weersbestendiger is) op het complex van TC Ludica. De banen liggen er prachtig bij en vragen erom intensief getest te worden door de leden van een van de grotere sportverenigingen op de campus. 'De banen zijn wat trager, maar beter voor je knieën en geschikter voor recreanten en beginners', constateert Björn Klaassen. De 22-jarige student civiele techniek heeft vanavond een balletje geslagen op de nieuwe banen. Klaassen kan gezien worden als de beste tennisser bij Ludica. Hij werd al meerdere malen clubkampioen en speelt daarnaast op landelijk niveau. Op de UT geniet hij echter vooral van de gezelligheid.

'Ik kan me hier lekker uitleven en m'n hoofd leegmaken'

getraind. 'Dat moet ook wel, want we bereiden ons nog voor op een toernooi,' laat Martijn van der Ouderaa (22, technische natuurkunde) weten. Hij is actief in het eerste van Vakgericht en vindt het belangrijk op een behoorlijk niveau te spelen en trainen. 'En dat kan hier prima. Zowel in de zaal als op het veld hebben we dit seizoen goed gepresteerd. Daarin hebben de faciliteiten op de campus een belangrijke rol gespeeld.'

Gezelligheid en plezier

Een paar honderd meter verderop genieten veel tennis-

'Het is cliché, maar gezelligheid en plezier zijn het belangrijkste in de sport. Ludica is een studenten-sportvereniging bij uitstek. Wij hebben ook meer de kans ons eigen plan te trekken, want we zijn minder afhankelijk van het sportcentrum qua locatie en faciliteiten. Dat doet de vereniging prima. Ik kan me hier lekker uitleven en m'n hoofd even leegmaken.' Klaassen excuseert zich en begeeft zich naar het terras van het clubgebouw. Hij sluit de avond af met een drankje en daarin is hij bepaald niet de enige op deze mooie sportavond.

Foto: Gijs van Ouwerkerk

TENNIS ALS BIJBAAN

Evthimios Karaliolios (23) is tennisser en studeert civiele techniek

Wat zijn je sportieve hoogtepunten geweest?

'Ik ben tweemaal Nederlands jeugdkampioen geweest en heb in de finale van het EK voor junioren gestaan. Deelname aan de Australian Open voor junioren was ook een echt hoogtepunt. Verder heb ik twee keer de kwartfinale van de NK senioren gehaald.'

Welke volgende doelen wil je bereiken?

'Afgelopen competitie ben ik met mijn club tweede geworden en daarom mogen we misschien volgend jaar eredivisie spelen. Dat heb ik nog nooit gedaan, het lijkt me heel leuk. Tot twee jaar geleden trainde ik fulltime om de top proberen te halen, maar nu is tennis meer een soort bijbaantje. Echt duidelijke doelen om na te streven heb ik niet meer. Het belangrijkste is gewoon dat ik er plezier in houd. Zolang ik met competitie spelen in Nederland en Duitsland wat geld kan verdienen, vind ik het prima. Ik moet accepteren dat wat ik eerder heb gepresteerd onmogelijk is om weer te bereiken nu ik minder train.'

Hoe valt je studie te combineren met topsport?

'Een van de dingen die je leert als topsporter is dat je heel goed moet plannen en dat heeft me geholpen. Mijn studie gaat daardoor soepeltjes. Vooral het voorjaar is erg druk met competitiewedstrijden in Nederland en Duitsland. Dat is lastig af en toe. Ik kan niet elke woensdag met mijn dispuut tot het gaatje gaan, maar dat vind ik ook niet zo heel erg. Omdat ik het hele jaar door colleges volg, heb ik behalve in de zomer geen tijd meer om grote toernooien te spelen. De competitie vind ik gelukkig ook heel leuk.'

SCOREN IN DE WIJK

DUURZAME RELATIE MET SUPPORTERS

Populaire voetballers die de wijken in gaan en op scholen aan jongeren vertellen over het belang van sporten, bewegen en gezond eten, vormen de basis van het project Scoren in de wijk. Het initiatief is in 2004 opgezet door de voetbalclub FC Twente. Niet alleen uit sociaal-maatschappelijke betrokkenheid, maar ook om de relatie met de achterban te verstevigen. De faculteiten Management & Bestuur en Gedragswetenschappen zijn bij het project betrokken. UT-hoogleraar bestuurskunde, Bas Denters, vertelt.

TEKST: SANDRA POOL | FOTO: ARJAN REEF

Wat ooit begonnen is als een initiatief om iets te doen voor de voormalige Vogelaarwijken, buurten die extra aandacht nodig hebben met het oog op de leefbaarheid, is inmiddels uitgegroeid tot een regionaal, breed project dat zich richt op verschillende doelgroepen. Onder de noemer Scoren in de wijk zijn diverse activiteiten ontplooid op het gebied van sport, scholing, maatschappelijke participatie en gezondheid. Wijken bloeien op en de voetbalclub kan rekenen op een duurzame relatie met de supporters die er wonen. FC Twente is volgens hoogleraar Bas Denters, die tevens bestuurslid is van de stichting waarin Scoren in de wijk is ondergebracht, koploper gezien de breedte van de activiteiten. De UT denkt mee. 'Dat doen we op basis van inhoudelijke expertise. En we zijn betrokken bij het monitoren en evalueren van projecten en van processen.'

Die monitoring en evaluatie zijn vanuit bestuurskundig

door scholing, in samenwerking met het ROC opgezet. Het doel is de jongeren aan boord te houden. Onder de vlag van FC Twente blijkt dat deuren ineens opengaan. Het vinden van een stageplek is in no time gebeurd. FC Twente heeft een sterke imago en de spelers mobiliseren enthousiasme. Je kunt dat gebruiken om dingen te bereiken die je normaal niet voor elkaar krijgt. En voor de jongeren is het natuurlijk heel spannend en motiverend dat een voetballer op school langskomt om iets te vertellen.'

Maatschappelijke legitimiteit

Een ander project is Taaltreffers. Hier zijn de faculteiten MB en GW bij betrokken. Het project richt zich op het lager onderwijs en op kinderen met een taalachterstand. Het doel is de woordenschat te vergroten met hulp van een computergame. 'Geen duffe les, maar een game waarin kinderen allerlei nieuwe woorden leren, die tot zich nemen en

Foto: Arjan Reef

GEEN HERKANSINGEN

Robert-Jan den Haan (25) is wielrenner en studeert industrieel ontwerpen.

Wat is je mooiste prestatie op de fiets?

'Vorig jaar werd ik derde in de Wielerronde van Oldenzaal, achter twee echt goede pro's die ook internationale wedstrijden rijden. Hier ben ik gescout en nu zit ik in het belofteteam van de Oldenzaalse Wielclub. Best bijzonder, want ik doe dit nog niet zo lang. Vier jaar geleden besloot ik dat ik mijn leven anders wilde indelen. Ik kwam jong op de universiteit en genoot nogal van de vrijheid. Veel stappen, niet sporten, weinig studeren en geen discipline. Na drie van die jaren was het tijd voor verandering. Ik wilde een leven met meer lichaamsbeweging en betere studieresultaten. Ik besloot een sport op te pakken en dat werd wielrennen.'

Hoe heeft je beslissing uitgepakt?

'Ik heb sowieso mijn doel behaald! Ik leef veel gedisciplineerder en mijn studieresultaten zijn enorm verbeterd. Mijn master heb ik cum laude gehaald en sinds ik begonnen ben met wielrennen heb ik geen herkansingen meer hoeven maken.'

Hoe combineer je het wielrennen met je studie?

'Als ik goed plan is het goed te combineren. Het komt dan ook weinig voor dat ik sport of studie voor moet laten gaan op de ander. Wel gaan beide in principe voor feesten. Ik drink 's winters af en toe een biertje, maar tijdens het wedstrijdseizoen niet. Momenteel ben ik fulltime bezig met afstuderen. Daarnaast train ik nog vijftien uur. Dat is een zware combi, maar het is te doen. Gelukkig heb ik bij mijn afstudeerbedrijf, in Zutphen, de afspraak kunnen maken dat ik een dag per week thuiswerk. Dat scheelt twee uur reistijd, maar geeft ook de mogelijkheid om overdag te kunnen trainen. Als puntje bij paaltje komt, laat ik mijn studie voorgaan, maar meestal gaat het prima samen.'

'Het is niet primair een pr-actie. Het gaat om het maatschappelijk rendement dat gegenereerd wordt'

perspectief interessant. 'Alle activiteiten ontstaan in samenwerkingsverband. Het is interessant om te zien hoe dat loopt. Wat zijn de succes- en faalfactoren van dergelijke samenwerkingsverbanden? Wat moet de overheid doen om zoiets mogelijk te maken? Wat voor een fouten kan de overheid maken? En welke fouten maken de partners?' Onderzoek is volgens Denters nodig om duidelijk te krijgen hoe de verschillende partners in zo'n samenwerkingsverband opereren om het potentieel dat erin zit, er ook uit te halen. 'Dat gaat soms goed en soms niet. Wat in de ene plaats prima loopt, geeft geen garantie voor een andere gemeente. Dat hangt weer af van de bestuurlijke cultuur in de steden. Hoe gaan ze om met maatschappelijke partners? Hoe vindt de aansturing van wijkbeleid plaats?' Het zijn onderzoeksvragen waar studenten mee aan de slag kunnen. 'Op dit soort onderwerpen zijn al veel studenten afgestudeerd.' Het idee om als profclub de banden met wijken aan te haken, komt uit Engeland. In Twente was de Hengelse wijk Berflo Es, in de buurt van het trainingscomplex van FC Twente, als eerste aan de beurt. 'Al vrij snel sloot Enschede zich ook aan met de buurten Tweekelerveld en Velve-Lindenhof', zegt Denters. 'In de wijken spelen verschillende problemen. Zo is er bijvoorbeeld bewegingsarmoede en komt overgewicht vaak voor. Middels het project proberen we kinderen plezier in bewegen te geven en we geven ze voorlichting over voedingsgewoonten.' Een ander aandachtspunt zijn jongeren die dreigen zonder vmbo-diploma de school te verlaten. 'Daarvoor is een speciaal programma, Scoren

extra punten kunnen scoren. Lekker motiverend.'

De UT heeft meegedacht over het concept, weet Denters. 'En evalueerde of het werkt. En ja, dat doet het. Het programma wordt nu op meer dan honderd scholen gegeven.' Het succes komt volgens de hoogleraar door de verrassende combinatie van contacten. 'Dat is de basisformule van de meeste, geslaagde projecten.' Evaluaties helpen om projecten te verbeteren. 'Er gaat wel eens wat mis. Maar dat tekent ook wel hoe FC Twente erin staat. Het is niet primair een pr-actie. Het gaat om het maatschappelijk rendement dat gegenereerd wordt. En leren doe je vooral ook van je fouten.' Denters geeft een voorbeeld. 'Een cursus over gezond eten zou op lange termijn tot gedragsverandering moeten leiden. Nu hebben de jongeren wel wat opgestoken van de lessen, maar als de ouders niet meewerken schiet het niet op. Nu is er in de cursus ook aandacht voor de ouders.'

Hoewel Scoren in de wijk aanvankelijk een regionaal project was, hebben andere voetbalclubs het concept ook geïmplementeerd. 'En ik denk dat het zo blijft', werpt Denters een blik in de toekomst. 'Het vergroot namelijk de maatschappelijke legitimiteit van het voetbal. De clubs realiseren zich dat ze voor een groot aantal dingen die ze in het stadion willen doen, de samenleving nodig hebben. Het is geen liefdadigheid, maar welbegrepen eigen belang. En daar is niks mis mee. Het zorgt ervoor dat dit soort initiatieven blijft bestaan.'

DOORZETTINGSVERMOGEN

Jeanine Stoeten (21) is volleybaler en studeert psychologie

Wat zijn je belangrijkste prestaties?

'De mooiste ervaring was met jong Oranje deelname aan het EK in Italië en het WK in Mexico. Ook stond ik afgelopen seizoen met mijn club Eurosped in de bekerfinale. Een geweldige ervaring, al vind ik het nog steeds zuur dat we niet wonnen. Drie seizoenen terug had ik een soortgelijke ervaring: we verloren de finale om het landskampioenschap met 3-1. Steeds tweede dus. Ik wacht nog op de keer dat ik de beker of - nog mooier - de landstitel op mijn naam mag schrijven!'

Wat zijn je volgende doelen?

'Kampioen worden! Ik heb dit seizoen een contract getekend bij Irmato VC Weert, de nummer 2 uit de competitie. Ook ga ik Europacup spelen. Het lijkt me een mooi doel om op mijn positie de beste in de Nederlandse competitie te worden. Op de lange termijn, na het afronden van mijn bachelor, wil ik naar het buitenland. In bijvoorbeeld Duitsland en Italië is de competitie van een hoger niveau.'

Hoe combineer je sport en studie?

'Topsport en studie gaan in principe goed samen, mits je veel discipline en doorzettingsvermogen hebt. Soms moet ik er dingen voor laten, maar daar krijg ik ook veel voor terug. Momenteel heeft mijn bachelor voorrang, maar ik zorg ervoor dat ik ook op sportgebied stappen kan maken. Niet altijd gemakkelijk, maar ik vind het een uitdaging te laten zien dat het wél kan, als je er maar honderd procent voor gaat. Mijn perfectionisme kan een valkuil zijn, maar het heeft me wel gebracht waar ik nu sta.'

SciSports, het studentenbedrijf van Giels Brouwer (technische bedrijfskunde), Anatoliy Babic (technische wiskunde) en Remco van der Veen (Business & IT), werd in 2013 erkend als een van 's werelds beste studentenbedrijven door de Kairos Society, een netwerk van ondernemers van topuniversiteiten. Daarnaast mag SciSports zich 'Topambassadeur van Twente' noemen en won het de Philips Innovation Award.

TEKST: MAAIKE PLATVOET | FOTO: GIJS VAN OUWERKERK

SciSports heeft zelfontwikkelde software in handen waarmee het bedrijf voetbalclubs op maat adviseert over de meest geschikte spelers voor hun teams. Met de software kunnen profclubs door scoutinginformatie te combineren met wiskundige modellen hun transferbeleid verbeteren. Deze zomer adviseerde SciSports twaalf clubs, waaronder twee uit Engeland, één uit België en één uit Turkije, over potentiële nieuwe spelers. Op vakantie gaan zat er daardoor voor Giels, Anatoliy en

transfersom ontvangt. Als dat dit transferseizoen niet meer gebeurt, dan gaat dat zeker in een volgend seizoen gebeuren, omdat ons systeem steeds beter wordt.'

Ondertussen broeden de heren alweer op nieuwe ideeën voor hun bedrijf. Anatoliy: 'We zijn bezig om een talentensysteem te ontwikkelen, waardoor jonge talentvolle voetballers gescout kunnen worden. En we willen een nieuw voetbalteambeoordelingssysteem opzetten, waardoor de prestaties van teams beter te meten zijn. De huidige wereldranglijst zoals de FIFA die hanteert is minder betrouwbaar. Daarin staat bijvoorbeeld Colombia nu op een derde plek. Een nieuwe en betrouwbaar-

Foto: Stefan Schipper/ERMA Sport.

'In Rio, daar gebeurt het straks op voetbalgebied'

Remco even niet in, maar dat vonden de studenten geen probleem. 'Omdat we nu feedback krijgen van clubs, kunnen we continu ons systeem verbeteren en doorontwikkelen', vertelt Giels. Anatoliy: 'Een half jaar geleden dachten we eigenlijk dat we er al waren, maar het is een "lerend systeem". Uiteindelijk zullen we tot steeds betere matches komen.'

Het is nog niet tot een transfer op advies van SciSports gekomen. Pas als dat gebeurt, stroomt het eerste 'salaris' binnen. 'De deal die wij sluiten in een contract met een voetbalclub is dat SciSports 3 procent van de

dere ranglijst is interessant voor onder meer sponsors.' SciSports heeft verder de ambitie om tijdens het WK Voetbal in 2014 twee maanden kantoor te houden in Rio. Giels heeft al twee tickets gesponsord weten te krijgen, aan een derde wordt gewerkt. 'Daar in Rio, daar gebeurt het straks op voetbalgebied. Wij vinden dat we daar bij horen te zijn. Het zou supergaaf zijn als dat lukt en als we daar nieuwe deals kunnen sluiten.'

Op de foto van links naar rechts: Anatoliy Babic, Remco van der Veen en Giels Brouwer

SPORT AGENDA

IN GESPREK MET MARLEEN VELDHUIS

Ze studeerde technische bedrijfskunde aan de UT en won in 2008 Olympisch goud op de 4 x 100 meter vrije slag. Vorig jaar nam topzwemster Marleen Veldhuis afscheid met een zilveren en bronzen medaille op de Olympische Spelen van Londen. Peter Timmerman van Studium Generale interviewt haar samen met het publiek.

Dinsdag 10 september, 19.30-21.00 uur, Vrijhof/Agora.

SCOREN IN DE WIJK

In het kader van het modulethema sport organiseert het programmabureau onderwijsvernieuwingen vier afleveringen van Café Academia: een lezing van een UT-wetenschapper gevolgd door een discussie. Op de eerste avond spreken onderzoekers Pieter-Jan Klok en Bas Denters over de effecten van de maatschappelijke activiteiten (Scoren in de wijk) die voetbalclub FC Twente onderneemt.

Woensdag 11 september, 20.00-22.00 uur, Vrijhof/Theatercafé.

SENSINGPAK

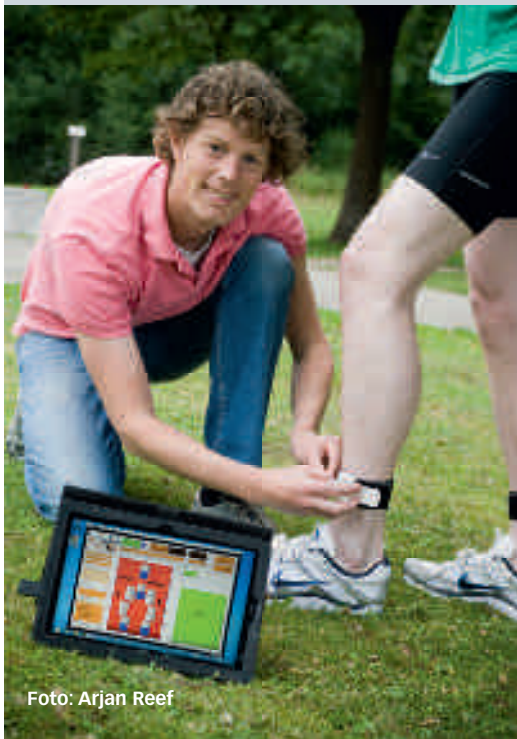

Foto: Arjan Reef

Hoe worden je spieren belast tijdens het lopen van een marathon? UT-spin-off Xsens rustte een paar deelnemers aan de marathon van Enschede uit met sensoren om effecten van vermoeidheid op het looppatroon zichtbaar te maken. Jasper Reenalda vertelt over dit experiment in een aflevering van Café Academia.

Woensdag 25 september, 20.00-22.00 uur, Vrijhof Theatercafé.

MIDAS DEKKERS EN DE HOMO ADIDAS

Foto: Tessa Posthuma de Boer

Sport is volgens bioloog Midas Dekkers een vrij recente uitvinding: pas sinds de industriële revolutie werkt de mens zich stelselmatig in het zweet. Waarom doen dieren niet aan sport en zijn ze toch zo fris als een hoentje, vraagt Dekkers zich af. In zijn lezing bij Studium Generale gaat de bioloog in op de opkomst van de sportende mens, 'de homo adidas'.

Dinsdag 8 oktober, 19.30-21.00 uur, Vrijhof/Agora. Toegang 5 euro, studenten gratis.

VERZUURDE SPIEREN

Als duursporter wil je de anaerobe drempel liefst zo laag mogelijk over. Eenmaal over die grens verbrand je namelijk geen vetten of suikers meer, maar schakelt je lichaam over op melkzuurvorming om sneller aan energie te komen. Het gevolg: verzuurde spieren. In deze editie van Café Academia leggen Wouter Olthuis en Bas Zeper uit hoe je met sensoren de anaerobe drempel kunt bepalen.

Woensdag 9 oktober, 20.00-22.00 uur, Vrijhof/Theatercafé.

DE SPIEREN VAN EPKE ZONDERLAND

Bij de gouden rekstokoefening van Epke Zonderland werkten zijn indrukwekkende spierbundels samen met zijn brein, zodat de turner razendsnel kon reageren en corrigeren. In Science Café Enschede analyseert de Groningse hoogleraar neuromechanica Bert Otten Zonderlands oefening. Hij legt tevens uit hoe het samenspel tussen brein en spieren evolutionair is ontstaan.

Woensdag 16 oktober, 20.00-22.00 uur, Forum Café (Stationsplein 1, Enschede).

BEWEGINGEN AANLEREN

Hoe leren je hersenen een tennisopslag aan? Marit Ruitenbergh doet fundamenteel onderzoek naar de

cognitieve en neurale processen die ten grondslag liggen aan het aanleren van bewegingssequenties, een aantal bewegingen die je in vaste volgorde uitvoert. Een service bij tennis is zo'n bewegingssequentie. In Café Academia vertelt Ruitenbergh over haar onderzoek.

Woensdag 23 oktober, 20.00-22.00 uur, Vrijhof/Theatercafé.

Foto: Gijs van Ouwkerk

SLOTMANIFESTATIE

De eerstejaars van alle opleidingen presenteren op een afsluitende conferentie de resultaten van hun onderzoeksproject uit de eerste module. Zo'n 120 groepen krijgen een eigen stand op deze beurs, die plaatsvindt in het stadion van FC Twente. Verder vindt die dag een grote denktank plaats (zie ook pagina 4 van deze special).

Woensdag 6 november, 09.00-17.00 uur, Stadion Grolsch Veste.

MEER SPORT

Meer informatie over lezingen uit deze agenda? Deze en andere activiteiten in het kader van het sportthema staan op www.utwente.nl/sportthema.

Ga je liever zelf sporten? Kijk op www.utwente.nl/sport voor het complete sportaanbod. Tijdens het eerste kwartel kun je bijvoorbeeld verschillende dansworkshops volgen tijdens de Dance Week die wordt gehouden van 23 tot en met 28 september (www.danceweek.info). Ook kun je gratis schaatsclinics (www.skeuvel.nl) volgen of leren zeilen tijdens een zeilweekend (www.eurozeilen.utwente.nl).

DE HAAT EN TUSSEN SPORT EN TECHNIEK

Waarom zou je hardlopen als je een fiets hebt? Waarom sloof je je uit tijdens een bergbeklimming als er ook een kabelbaan naar de top gaat? Waar techniek draait om het zo efficiënt mogelijk behalen van resultaten, is de essentie van sport dat we het ons onnodig moeilijk maken. Terwijl, paradoxaal genoeg, profsporters juist weer zoeken naar de meest geavanceerde, mensverbeterende en succesbrengende technieken. Die technieken veranderen de sport, ziet ook techniekfilosoof Peter-Paul Verbeek.

TEKST: JOHANNES DE VRIES |

FOTO: ARJAN REEF

‘Als protheses nog geavanceerder worden - en dat worden ze -, zijn de Paralympics straks interessanter dan de normale Olympische Spelen’, stelt Peter-Paul Verbeek, hoogleraar filosofie van mens en techniek. ‘Dan worden er prestaties geleverd, die zonder hulpmiddelen onmogelijk zijn. Ik weet niet of iedereen dat leuk vindt, maar ik eigenlijk wel. Dan wordt de sport nog meer bepaald door wie de beste techniek heeft ontwikkeld en die ook beheerst.’

Verbeek werkt aan het Vidi-project (een grote onderzoeksbeurs) ‘de grens van de mens’ en houdt zich bezig met mensveranderingen door techniek. ‘Techniek is van nature onderdeel van de mens, omdat we van onszelf redelijk hulpeloze wezens zijn. We hebben geen klauwen, geen vleugels, geen vechtersinstinct. Maar we zijn wél heel slim. Daardoor zijn we uitstekend in staat eigenschappen die we missen te compenseren met techniek. Dat gaat steeds verder. We zijn nog sterfelijk, maar verder kan er aan alles worden gesleuteld. Inmiddels zijn we een stadium ingegaan waarbij technieken niet meer worden gebruikt om ze daarna weg te leggen, we implementeren ze ook. In de techniekfilosofie gaat het over de vraag hoe we daarmee omgaan.’

Mag het wel of mag het niet?

De eerste vraag die zich bij nieuwe technieken vaak opdringt is: mag dit wel? ‘Meestal loopt dat uit op een naïeve weigering van het toepassen van nieuwe mogelijk-

heden. Naïef, omdat de techniek er meestal - niet altijd - uiteindelijk toch wel komt. Ook een bril werd ooit als heidens gezien, maar is nu algemeen geaccepteerd. De mens is van nature kunstmatig en dat is mooi. Het is dan ook beter mee te denken over de manier waarop we nieuwe technieken gebruiken, dan ze bij voorbaat af te

schrijven. En ja, dat geldt ook voor de sport.’

Dat techniek een wezenlijk onderdeel van de mens is, blijkt volgens Verbeek wel uit het stellen van regels in de sport. Het is een hele klus om te bepalen of de toepassing van een bepaalde techniek wel of niet binnen de sport past. ‘Sportregels worden voortdurend achter-

LIEFDE

Mag het van Verbeek?

- De typerende sportbril van Edgar Davids mag wel. Iedereen kan zo'n bril dragen.
- De klapschaats is ook geen probleem, want verandert de sport in essentie niet.
- Full-body swimsuits veranderen de sport wel, maar maken de sport niet minder fraai. Mogen dus wel.
- De blades van Oscar Pistorius kunnen alleen worden gemonteerd als je geen onderbenen hebt. Dat is oneerlijk. Mensen die keuze bieden om hun benen af te laten zien, is Verbeek te morbide.
- Bloeddoping uit eigen bloed is een eerlijke vorm van doping, omdat iedereen gelijke kansen heeft dit met zijn bloed te doen. Maar doping als norm binnen de sport, maakt de sport niet leuker.
- Hormonen, zoals epo, zijn schadelijk. Om het fraai te houden, moet je je daar verre van houden.
- Een verbouwing van man naar vrouw moet op zich kunnen, als je echt meent dat je in een verkeerd lichaam bent geboren. Als je vervolgens in dat vrouwelijke lichaam successen haalt in vrouwencompetities, is dat nog steeds eerlijk. Het is háár lichaam, dat nu eenmaal is zoals het is.

haald door techniek. Sport bestaat niet zonder mensverbeterende ingrepen en ook dat gaat steeds verder. We schaatsen op klapschaatsen, we voetballen op schoenen met noppen. En zelfs bij hardlopen en zwemmen - sporten waarbij hulpmiddelen niet nodig zijn - doen we nog aan mensverbetering, door te trainen en te diëten.'

Hoe houden we het fraai?

De vraag of een techniek wel of niet mag, moet in het dagelijks leven vervangen worden door de vraag hoe we de techniek op een goede manier kunnen gebruiken,

'Zo'n criterium geldt overigens voor het toepassen van alle techniek. Het gaat erom wat het doet met de kwaliteit van ons leven. Daar kun je verschillend tegenaan kijken. Sommige mensen willen de mens met techniek zo sterk mogelijk maken. Ik zie liever dat we met techniek gelukkig worden.'

Waar doen we het voor?

Door de evolutie van techniek, is lichamelijke inspanning steeds minder nodig. Toch is sport niet minder populair dan in de tijden waarin we minder

'We zijn nog sterfelijk, maar verder kan er aan alles worden gesleuteld'

meent Verbeek. Binnen de sport komen daar twee deelcriteria bij. Eerst moet gekeken worden of de toepassing van een techniek door iedereen gebruikt kan en mag worden. Oscar Pistorius, de 'Blade Runner', loopt mede dankzij zijn onderbeenprotheses razendsnel. 'Binnen de huidige sport lijkt me dat niet eerlijk,' stelt Verbeek. De gevolgen voor de sport vormen het tweede criterium voor het toelaten van technische snufjes. 'Door de klapschaats kunnen schaatsers hun inspanning veel efficiënter omzetten in beweging. De vraag is of dat een sportpraktijk oplevert die we met elkaar fraai vinden. In dit geval is het antwoord 'ja'. Maar het gebruik van epo binnen het wielrennen vinden we veel minder fraai.'

mensverbeterende technieken tot onze beschikking hadden. Je kunt je afvragen waarom we überhaupt nog sporten.

'Ook filosoof Albert Borgmann stelde zich zulke vragen,' doceert Verbeek. 'Volgens hem is sport een tegengif tegen de simpele consumptiemaatschappij die zich mede door techniek heeft ontwikkeld. We hebben een leefstijl ontwikkeld waarin we vaak niet meer per se hoeven te bewegen. Misschien doen we het daarom juist wel. We willen iets doen wat niet functioneel is, wat niets oplevert, maar wat helemaal om zichzelf draait. Nutteloos sporten creëert betrokkenheid bij de sport en de sporter zelf.'

Foto: Arjan Reef

TOEWERKEN NAAR WK

Saskia Schildkamp (26) rijdt paard bij de Nederlandse Studentenruiters (Student Riders) en doet de master chemical engineering

Wat zijn je belangrijkste prestaties?

'In augustus 2012 heb ik op het WK studentenruiters in Aken gereden. Daar zijn we met het team zesde geworden en heb ik individueel de negende plaats gehaald. Het leuke daarvan was dat we het enige team in de top tien waren met fulltimestudenten. De andere teams bestonden bijna allemaal uit ruiters die het rijden als hoofddoel hebben en daarnaast een thuisstudie doen. Ook heb ik twee keer meegereden bij de World Finals. Dat is de finale van de zes landenwedstrijden die in verschillende Europese steden gehouden worden. En afgelopen zomer ben ik nog naar een belangrijke eventingwedstrijd (samen gestelde wedstrijd met dressuur, springen en crossen) in Oostenrijk geweest.'

Wat zijn je volgende doelen?

'Volgend jaar is het WK in Abu Dhabi. De andere Student Riders en ik willen ons daar heel graag voor plaatsen, dus dat is het doel waar we naartoe gaan werken.'

Hoe combineer je sport en studie?

'Ik heb een tijd veel vakken gevolgd, maar heb dat vorig jaar op een lager pitje gezet om meer te kunnen paardrijden. Momenteel ben ik aan het afstuderen aan de UT. Mijn begeleiders zijn erg flexibel. Als ik weg moet voor wedstrijden of trainingen is dat vaak mogelijk. Het grootste nadeel van het rijden is dat ik daardoor vertraging oploep. Gelukkig kan ik het paardrijden combineren met mijn werk, ook in de paarden. Dat scheelt tijd en op die manier kan ik zowel mijn studie als het paardrijden bekostigen.'

DE LAT IETS LAGER

Mart Bruggink (25) is marathonschaatser en studeert werktuigbouwkunde

Wat zijn je belangrijkste prestaties?

‘Mijn persoonlijke hoogtepunt is tot nu toe de tweede plek bij de alternatieve elfsteden-tocht (200 km) in februari 2011. Ik deed voor het eerst mee. Dat was meteen speciaal om zo ver te komen. Verder schaats ik straks mijn vierde jaar in de topdivisie, het hoogst landelijke niveau. Daarin ben ik tot nu toe tweede geworden bij een cupwedstrijd in Groningen en nog een keer derde tijdens de Henk Angenent Classic van 2012.’

Wat zijn je volgende doelen?

‘Ik ben nu hard aan het trainen met mijn ploeg om constanter te schaatsen en zo meer cupwedstrijden te kunnen winnen in de topdivisie. Nu heb ik soms heel goede wedstrijden en soms wat minder goede. Straks hoop ik altijd sterke tijden neer te zetten.’

Hoe combineer je studie en sport?

‘Je merkt dat je toch wel iets minder zorg en aandacht aan je studie kunt besteden. Punten halen lukt wel, maar je legt de lat minder hoog. Qua studieoverlading valt het erg mee. De gemiddelde WB’er studeert in zes à zeven jaar af. Ik ga er zeven jaar over doen. Best prima dus. Het is een kwestie van goed plannen en realistische doelen stellen. Ik heb vanaf het begin voor mezelf gesteld dat ik zo’n 20 uur in de week aan sport wil besteden. Dan is het onrealistisch om 60 EC in een jaar te halen. Drie kwart van de punten halen per jaar is wel te doen. En als je studie even wat stroever loopt, moet je op dat moment gewoon even wat minder aan sport doen, zo simpel is dat.’

COLUMN

EEN OPTIMIST MET VISIE

TEKST: TSJALLE VAN DER BURG |

FOTO: ARJAN REEF

Bill Veeck had als soldaat in de Tweede Wereldoorlog zijn rechterbeen verloren. Maar hij was een optimist, en hield het leven graag zo leuk mogelijk. Zo liet hij op zijn kunstbeen een asbak zetten. En als gezellige roker gebruikte hij die graag.

Hij was ook zakenman, en na de oorlog eigenaar van een profteam in de Major League Baseball. Honkbal was in die tijd de belangrijkste sport in Amerika, en er

achter de dug-out de mogelijkheid om over de tactiek te beslissen. De eerste beslissing kwam meteen al tijdens de eerste inning, nadat de Browns op een 3-0 achterstand waren gezet. De vraag was of de opstelling bij de verdediging voorzichtiger moest worden, of dat men zich er juist op moest richten om meerdere lopers tegelijk uit te laten gaan. De vraag werd aan de tribune voorgelegd. Een witte kaart betekende ‘ja’, voorzichtig, en een rode kaart betekende ‘nee’, het tegenovergestelde. De meerderheid koos voor rood. Dat bleek een juiste beslissing, die er al snel toe leidde dat twee lopers

Bill Veeck, de grootste promotor van de professionele teamsport ooit

ging al heel veel geld in om. En binnen die sport was Bill Veeck een toonaangevende figuur. Volgens sporteconomen was hij zelfs de grootste promotor van de professionele teamsport ooit. Zo kwam hij als eerste op het idee om de naam van de spelers op de achterkant van hun shirt te zetten. Hij introduceerde ook het exploderende scorebord. Dat gaf fantastische geluidseffecten, en vuurwerk als de thuisploeg een homerun sloeg. Nadat zijn team, de St. Louis Browns, vier keer op rij had verloren, werd het pas echt bijzonder. Op 24 augustus 1951, toen de Browns thuis tegen de Philadelphia Athletics moesten, organiseerde Veeck ‘Grandstand Managers Day’. Om de thuisploeg te helpen, kregen de 1115 toeschouwers met een kaartje voor een plaats

tegelijk uit gingen. Daarmee kwam die slechte eerste inning ook meteen ten einde. Coach Taylor rookte ondertussen ontspannen een pijp, in een schommelstoel naast het veld. Het was warm, maar hij had koele drankjes binnen handbereik. Het werd een slopende wedstrijd, en het publiek moest heel wat moeilijke beslissingen nemen. Eén daarvan was echt fout, maar de meeste waren goed. De Browns wonnen de wedstrijd. Grandstand Managers Day was gewoon geweldig. Achter al deze mooie dingen stond het zakeninstinct van Bill Veeck. En zijn visie als ondernemer was eigenlijk heel simpel: professionele sportclubs verkopen dromen.

Dr. Tsjalle van der Burg, econoom aan de UT.

Foto: Gijs van Ouwerkerk

TOPSPORT IN TWENTE

Heb je zelf even geen zin om te sporten maar wil je wel zien hoe anderen zich in het zweet werken om een wereldprestatie neer te zetten? In Enschede en omgeving vinden elk jaar enkele grote topsportevenementen plaats met deelnemers van over de hele wereld. Van paardensport tot atletiek en van voetbal tot triatlon: voor sportliefhebbers valt er genoeg te genieten.

FC TWENTE

Doet de landskampioen van 2010 ook dit seizoen weer lang mee om de titel? De trots van Twente speelt vrijwel elke twee weken een thuiswedstrijd in een vol Grolsch Veste. In datzelfde stadion spelen ook de FC Twente Vrouwen. In die selectie zit onder andere UT-studente Ellen Jansen. De vrouwen komen niet alleen uit in de Eredivisie maar ook in de Champions League.

MILITARY BOEKELO

Ruim zestigduizend bezoekers komen jaarlijks af op de Military in Boekelo, net buiten Enschede. Het is een van de grootste outdoor sportevenementen van Nederland. Gemiddeld staan er elke editie zo'n dertig Olympische deelnemers aan de start. De wedstrijd bestaat uit drie onderdelen: dressuur, crosscountry en springen. Ooit was Prins Charles een van de deelnemers. Military Boekelo, 10-13 oktober 2013

ENSCHEDER MARATHON

De Enschede Marathon heeft misschien niet de status van de marathons van Rotterdam en Amsterdam, het loopevenement trekt wel grote namen. Zo staat het parcoursrecord uit 2011 op naam van de Oegandees Stephen Kiprotich, de huidige Olympisch kampioen en wereldkampioen op de marathon. De Enschede Marathon is de oudste van het land. De eerste race werd gelopen in 1947.

Enschede Marathon, 27 april 2014

BATAVIERENRACE

Zo'n 350 studententeams rennen in 25 etappes van Nijmegen naar Enschede. De laatste etappe finisht op de sintelbaan op de campus. De topteams halen een gemiddelde snelheid van boven de 17 kilometer per uur. Studentenhuizen, studieverenigingen en jaarclubs maken er een wedstrijd in een wedstrijd van om hun slotloper zo origineel mogelijk uit te dossen voor hij of

Foto: Arjan Reef

zij de sintelbaan op loopt. Batavierenrace, 10 mei 2014

UT-TRIATHLON

De nationale top komt elk jaar naar de campus voor de UT-Triathlon. Het evenement geniet vooral bekendheid vanwege de teamtriathlon. Een team van vier atleten legt eerst 's ochtends individueel een minitriathlon af en 's middags nog gezamenlijk 1/8e triathlon. Voor studententeams staat er een triotriathlon op het programma. Een zwemmer, fietser en hardloper leggen in estafettevorm 1/8e triathlon af. UT-Triathlon, 18 mei 2014

Foto: Gijs van Ouwkerk

FBK GAMES

Op de Fanny Blankers-Koen Games komen elk jaar topatleten af. In het verleden deden onder anderen Carl Lewis, Sebastian Coe, Marion Jones, Ellen van Langen, Kenenisa Bekele, Haile Gebrselassie en Churandy Martina mee aan het atletiekfestijn. Het zou niet voor het eerst zijn dat er in het FBK-stadion in Hengelo een wereldrecord wordt verbroken. Het record op de 5 kilometer dat Bekele in 2004 liep, staat nog steeds. FBK-games Hengelo, 7 juni 2014

TRIATHLON HOLTEN

De Triathlon in Holten is in de regio een begrip. Meerdere Olympisch kampioenen hebben hier aan de start gestaan. Eigenlijk is het evenement een heel dorpsfeest, compleet met muzikale optredens en ballonvaarten. Het hoofdnummer is de triathlon over de Olympische afstand, maar daarnaast zijn er wedstrijden over kortere afstanden en een zwemloop en een run-bike-run voor sporters die twee disciplines voldoende vinden. Triathlon Holten, eind juni/begin juli (datum nog niet bekend), Holten

CSI TWENTE

Naast de Military Boekelo telt Twente nog een groot paardensportevenement. Ook het CSI Twente in Geesteren kan elk jaar rekenen op deelnemers uit de internationale top. Zo stonden er afgelopen editie drie springruiters aan de start die bij de Olympische Spelen nog in de top vijf eindigden. CSI Twente Geesteren, 10-13 juli 2014 (datum wordt in oktober definitief)

CURSUSSEN SPORT EN CULTUUR

Altijd al eens een nieuwe sport of culturele activiteit willen proberen? Laat je verrassen door het veelzijdige cursusaanbod van het Sportcentrum UT en Vrijhof Cultuurcentrum.

Een greep uit ons uitgebreide cursusaanbod:

- Accordeonklas beginners
- Aquavaria
- B.O.M. (Bewegen Op Muziek)
- BootCampus
- Circuit training
- Creatief lassen
- Dans: Breakdance, Salsa, Buikdansen
- Drummen
- Friday Night Yoga
- Mindfulness
- Open die Mond
- Streetdance
- Yoga en meditatie
- Teken en schilderen
- Tennis voor beginners
- Zeefdrukken
- Zwemmen voor beginners

NIEUWSGIERIG GEWORDEN?

Kijk voor meer informatie en inschrijven op:

www.utwente.nl/sport/

www.utwente.nl/cultuur/

